

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI**

Adresa: Blv "Dëshmorët e Kombit", nr.3, Tiranë;

E-mail: klsh.org.al; Web-site: www.klsh.org.al

Nr. 446/5 Prot.

Tiranë, më 05.08.2018

V E N D I M

Nr. 109, Datë 05.08.2017

PËR

**AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË SHËNDETËSISË DHE MBROJTJES
SOCIALE MBI AUDITIMIN FINANCIAR TË PROJEKTIT " MODERNIZIMI I
ASISTENCËS SOCIALE"**

Për periudhën nga data 1.01.2017 deri më datën 31.12.2017

Nga auditimi i ushtruar, në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale "Mbi Auditimin Financiar të projektit " Modernizimi i Asistencës Sociale" rezultoi që shtrirja e skemës së modernizimit të asistencës sociale për programin e Nidhmës Ekonomike (NE) në tërë territorin e Shqipërisë kërkon kuptimin, bashkëveprimin pozitiv, përgjegjësinë, profesionalizmin dhe përkushtimin e një numri të madh institucionesh (NJQV, Drejtori SHSSH, MSHMS, etj) dhe punonjësish, që realisht përbëjnë një sfidë në realizimin e këtij projekti brenda afatit të amenduar deri më 31 Dhjetor 2018, duke presupozuar dhe problemet që rezultojnë hap pas hapi nga implementimi i formulës së pikëzimit apo i procedurave të reja të aplikuara për përfituesit e Pagesave të Aftësisë së Kufizuar (PAK). Ky fakt kërkon një monitorim dhe raportim të pandërprerë për titullarin e MSHMS me qëllim marrjen e masave për eliminimin e risqeve dhe pengesave në realizimin e aktiviteteve për rrjedhojë dhe objektivat e projektit.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të IT dhe Investimeve të Huaja, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Departamentit Juridik dhe Kontrollit të Zbatimit të Standardeve të Auditimit dhe Etikës si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr.154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funksonimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit",

VENDOSA

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit "Për Auditimin Financiar të ushtruar në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale "Mbi Auditimin Financiar të Projektit

“Modernizimi i Asistencës Sociale” , sipas programit të auditimit nr.446/1 prot, datë 19.04.2018 për veprimtarinë nga data 01.01.2017 deri më datën 31.12.2017 me afat auditimi nga data 23.04.2018 deri me datën 8.06.2018.

II. Të miratoj rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon;

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Baza për opinionin e pasqyrave financiare:

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me kërkesat e Manualit të Auditimit Financiar të KLSH si dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit Financiar të zbatueshme për Institucionet Supreme të Auditimit.

Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar tek pjesa, Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Sipas kërkesave etike, të cilat janë relevante për auditimin tonë në institucionet buxhetore, ku KLSH është e pavarur nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, përgjegjësitë e tjera etike janë përmbushur në pajtim me këto kërkesa. Ne besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinionin tonë.

Ekzaminimi i Raportimit Financiar për vitin 2017 është ndërmarrë në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtarisht për Institucionet Supreme të Auditimit të INTOSAI-t, ISSAI 1000-2999, ISSAI 300 dhe ISSAI 400, si dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit SNA.

Auditimi u fokusua në:

- *Raport Progresin e Projektit SAMP, që përfshin Raportet Periodike (3- mujore), të Zyrës së Menaxhimit të Projektit (PMT) në MSHMS për donatorin, Banka Botërore/ IBRD*
- *Raportet Financiare Vjetore të Projektit SAMP, për Programin e Ndhmës Ekonomike, dhe Pagesat e Aftësisë së Kufizuar të përgatitura;*
- *Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin e Brendshëm në nivel të qeverisjes qendrore Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për “Programin NE dhe PAK”, Shërbimin Social Shtetëror Ministri e Financave dhe NJQV.*

Auditimi mbi “Programin e Ndhmës Ekonomike dhe Pagesat e Aftësisë së Kufizuar” sigurojnë një bazë të arsyeshme, sikurse është trajtuar në Raportin Përfundimtar, për opinionin e auditimit si më poshtë:

Opinion i Pakualifikuar;

Sipas opinionit tonë Pasqyrat Financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale. (Standardet Ndërkombëtare të Auditimit nr. 200)

Ekzaminimi i pasqyrave vjetore financiare merr parasysh cilësinë dhe saktësinë e informacioneve të regjistruara në raportet financiare si dhe pajtueshmërinë me kornizën raportuese.

B. MASA ORGANIZATIVE

Gjetje nga auditimi 1

Nga auditimi ka rezultuar se për vitin 2017 nga 22 aktivitete të parashikuara që lidhen drejtpërdrejtë me realizimin e indikatorëve DLI 4, 7, 11, 12 dhe 14, janë realizuar vetëm 8 aktivitete, 4 janë ende në proces, dhe 10 aktivitete të cilat kanë lidhje me realizimin e indikatorëve DLI 4,11,12, si dhe përfundimi i aktiviteteve për indikatorët DLI 16 dhe 17 mbeten për tu përmbushur gjatë vitit 2018.

Gjithashtu u konstatua se gjatë periudhës së auditimit me dokumentin nr.3195, datë 14.05.2018 është miratuar Urdhri nr.387, datë 14.05.2018 “ Për miratimin e planit vjetor të aktiviteteve të projektit të Modernizimit të Asistencës Sociale për vitin 2018” ku në zbatim të tij ngarkohen strukturat e Z/Ministrit,Drejtoria e Zhvillimit të programeve të Zhvillimit të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në MSHMS, Ekipi i menaxhimit të Projektit dhe institucionet e vartësisë të MSHMS (*Më hollësisht trajtuar në pikën 2, faqet 12-17 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

Niveli i prioritetit: i lartë

Rekomandim 1

Nga ana e Njesisë së Menaxhimit të Projektit në bashkëpunim me strukturat e angazhuara në realizimin e aktiviteteve, me qëllim realizimin e objektivave të projektit të modernizimit të asistencës sociale, për rrjedhojë realizimin e indikatorëve (realizimi i 5 DLI të pa realizuara), të ndiqet në mënyrë rigoroze zbatimi i planit vjetor të aktiviteteve të miratuar me urdhrin nr.387, datë 14.05.2018, duke përgatitur raporte progresive të ecurisë së këtij plani për titullarin, me synim mbikëqyrjen dhe marrjen e masave në kohë të eliminimit të risqeve të identifikuar gjatë zbatimit të tij dhe arritjen e realizimit të të gjithë aktiviteteve brenda afateve të programuara dhe vitit 2018, kjo dhe në kuadrin e një menaxhimi financiar dhe kontrolli sa më eficient.

Menjëherë

Gjetje nga auditimi 2

-Nga auditimi në disa Njësi të Qeverisjes Vendore rezultoi se formulari i vërtetimit social ekonomik në familje i plotësuar nga Administratorët Shoqëror nuk ishte realizuar dy herë në vit dhe në disa raste ishte i pa konfirmuar nga të dy palët (Administratori Shoqëror dhe përfituesit e NE), veprim në kundërshtim me Udhëzimin nr.3, datë 17.02.2017 “Mbi zbatimin e vendimit të KM nr. 955, datë 7.12.2016 “Për përcaktimin e Kriteve, procedurave dokumentacionit dhe masës së përfitimit të Ndihmës Ekonomike”. Gjithashtu shpesh herë Administratorët Shoqërorë ndjenin vështirësi në plotësimin e rubrikave të pyetësorit apo të formularit të vizitave në familje, kjo si pasojë dhe trajnimeve të cilësuar prej tyre të pa mjaftueshme.

-Nga disa NJQV nuk janë ngritur strukturat në formën dhe numrin e duhur për realizimin e funksioneve të Administratorëve Shoqërorë në zbatim të vendimit të KM nr.955, datë 7.12.2016 “Për përcaktimin e Kriteve , procedurave dokumentacionit dhe masës së përfitimit të Ndihmës Ekonomike”, të ndryshuar dhe vendimin e KM nr. 956, datë 7.12.2016 “ Për përcaktimin e Kriteve dhe detajeve të formulës së unifikuar të pikëzimit për përfitimin e Ndihmës Ekonomike”.

- Nga auditimi i disa dosjeve të përfituesve, rezultoi se përfituesit e ndihmës ekonomike të cilët marrin vërtetim në shkollë për fëmijët e tyre (2 herë në vit) për ndjekjen e arsimit bazë dhe vërtetim për çdo vaksinë të realizuar për fëmijët e tyre, në zbatim të neneve 8 dhe 9 të vendimit nr.955, datë 7.12.2016, të ndryshuar, paguajnë tarifën që kanë vendosur vetë institucionet për kryerjen e këtyre shërbimeve (lëshimin e vërtetimeve), të cilat janë shpesh

herë të barabarta me përfitimin e përcaktuar në pikat 8 dhe 9 të vendimit (*Më hollësisht trajtuar në pikën 4/1, faqet 26-36 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

Niveli i prioritetit: i lartë

Rekomandim 2

a- Nga administratorët e sistemit, me qëllim të monitorimit më efektiv nga SHSSH të procesit të përfitimit të NE, shmangien e formalitetit dhe bërjen transparent të procesit të vlerësimit social ekonomik të përfituesve të NE, të programohet sistemi, që formularët standard të plotësuar nga Administratorët Shoqërorë gjatë vizitave në familje dhe të konfirmuara nga palët, të hidhen të skanuara në sistem dhe jo manualisht (ku ekzistojnë dhe elementët e gabimit njerëzor).

b- Nga MSHMS, detyrimi i hedhjes të formateve të plotësuar në sistem në formë të skanuar, të përcaktohet në aktet rregullative për zbatim nga Njësitë e Qeverisjes Vendore.

c- Nga MSHMS që është zbatues dhe mbikëqyrës i projektit të “Modernizimit të Asistencës Sociale”, për arritjen e objektivave të projektit dhe politikave qeveritare “ Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore ” në bashkëpunim me NJQV, të ndërmarrë një analizë për të përcaktuar numrin e punonjësve të administratorëve shoqëror që domosdoshmërisht duhet të ketë një NJQV, referuar numrit të banorëve dhe gjendjes sociale të tyre, zhvillimit ekonomik të zonës, dhe numrit të përfituesve të NE dhe PAK të njësisë, duke pasur në konsideratë që njësia ka dhe funksionin e identifikimit të rasteve ekstremist të varfra dhe të pa orientuara referuar politikave shtetërore për ndihmën dhe shërbimet shoqërore. Këto orientime (për numrin e administratorëve shoqërorë) të udhëzohen në aktet përkatëse të hartuara dhe miratuara nga ministria referuar kompetencës të saj, për zbatim nga NJQV.

d- Nga MSHMS, deri në konsolidimin e procesit të përfitimit të NE nëpërmjet sistemit dhe aplikimit të formulës së pikëzimit, i cili tashmë po zbatohet në gjithë qarqet e vendit, të gjejë hapësira dhe rrugë të mundshme (tej aktiviteteve të planifikuara dhe realizuara të projektit të “Modernizimit të Asistencës sociale”) për vazhdimin e trajnimit të Administratorëve Shoqërorë, që janë pjesë shumë e rëndësishme e procesit dhe vlerësimit social ekonomik të shtresave në nevojë, me qëllim përfitimin prej tyre të NE. Gjithashtu me qëllim bërjen sa më efektiv të sistemit. të analizohen me prioritet problematikat e konstatuara nga administratorët shoqërore të Njësisë të Qeverisjes Vendore për ti dhënë zgjidhjen e duhur fenomeneve të rezultuara.

e- Nga MSHMS në marrëveshje me Ministrinë e Arsimit dhe Sportit për institucionet e arsimit bazë, të cilat lëshojnë vërtetime dy herë në vit për fëmijët e përfituesve të NE, të përcaktojnë që ky shërbim të kryhet pa paguar tarifat e institucionit për këto shërbime.

Menjëherë

Gjetje nga auditimi 3

Shërbimi Social Shtetëror ka Drejtori Kontrolli për NE dhe pagesat e PAK, e cila kryen kontrole në njësitë vendore për zbatimin e procedurave dhe përfitimin e NE dhe PAK në zbatimin të legjislacionit ekzistues dhe në fuqi përgjatë vitit 2017. Gjithashtu kontrole kryhen dhe nga Drejtoritë Rajonale të Shërbimit Social Shtetëror, ku metodologjia e kontrollit (hapat e kontrollit) janë mbështetur në vendimin e KM nr. 512, datë 31.05.2006 “Për procedurat e kryerjes së kontrollit të Ndihmës Ekonomike, të Pagesës së Aftësisë së Kufizuar dhe Shërbimeve Shoqërore” i ndryshuar me vendimin KM nr. 527, datë 23.04.2008, ku objekti i kontrollit dhe dhënia e masave, mbështetur në vendimet sa mësipër janë kompetencë e Inspektoratit të Ndihmës Ekonomike, Pagesës për Persona me Aftësi të Kufizuar dhe Shërbimeve Shoqërore, *institucion i pa krijuar*.

Gjithashtu referuar procesit të përfitimit të NE, tashmë me shtrirje mbarë kombëtare, nëpërmjet zbatimit të sistemit dhe formulës së pikëzimit, ka ndryshuar dokumentacioni që

administrohet, mënyra e aplikimit, kontrollet e vazhdueshme të përfituesve (në njësi vendore me detyrim paraqitje apo vizita në shtëpi), duke pasur dallim me procedurat e mëparshme. Kjo kërkon domosdoshmërisht miratimin e një metodologjie të re kontrolli të përshtatshme dhe në përputhje me aktet ligjore në fuqi që zbatohen për NE dhe PAK (*Më hollësisht trajtuar në pikën 4/1, faqet 26-36 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

Niveli i prioritetit: i lartë

Rekomandimi 3

- Nga MSHMS në bashkëpunim me drejtorinë e politikave dhe SHSSH, të ndërmerret nisma e hartimit të metodologjisë së procedurave të kryerjes së kontrollit të Ndhmës Ekonomike, të Pagesës së Aftësisë së Kufizuar dhe Shërbimeve Shoqërore, në përshtatje me ndryshimet ligjore dhe aktet në fuqi.

Menjëherë

Gjetje nga auditimi 4

Nga auditimi rezultoi se akoma nuk është ngritur komisioni i shqyrtimit të ankesave referuar vendimmarrjeve të dala, në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 431, datë 8.06.2016 “ Për përcaktimin e Kritereve, të dokumentacionit, procedurave dhe masës për përfitimin e pagesës së aftësisë së kufizuar e të ndihmës personal dhe të strukturave përgjegjëse të detyrave të tyre në zonat pilot”, të ndryshuar.

-Gjithashtu Formularët e plotësuar nga mjeku i familjes dhe specialist për individin që pretendon të vlerësohet për aftësinë e kufizuar dorëzohen nga vetë aplikuesit, të cilët janë shpesh herë dhe ndërmjetësit midis komisionit shumë disiplinor dhe mjekut të familjes e specialistit për rastet e kthimit mbrapsht të formularëve si rezultat i plotësimeve jo korrekte ose me mangësi të formularëve, duke krijuar kështu premisa për manipulime të formularëve.

-Nga auditimi u konstatua se referuar procedurës së miratuar për PAK, për përfituesit “Kujdestarë” për kategoritë jo paraplegjikë e tetraplegjikë, periudha e kujdestarisë nuk u njihet si vjetërsi pune, në ndryshim me kujdestarët paraplegjikë e tetraplegjikë. Gjithashtu në çdo aplikim të përfitimit të këtij titulli, kjo kategori referuar procedurës në fuqi, duhet të kryejë një sërë vizitash mjekësore dhe analiza për të vërtetuar që është në gjendje shëndetësore të mirë, kundrejt pagesave, për arsye se konsiderohet si kategori e pasiguruar, njëkohësisht nuk konsiderohet kategori e papunë, pra përjashtohet nga të gjitha shërbimet shëndetësore pa pagesë të detyruara për ti bërë në rastet e aplikimit si kujdestarë, por përjashtohet nga shërbimet shëndetësore pa pagesë edhe në rastet e kontrollit dhe shërbimit shëndetësor të nevojshëm për veten e tyre gjatë gjithë kohës si kujdestarë. Kjo situatë penalizon këtë kategori individësh të cilët përveç vështirësive që kanë në procesin e kujdestarisë (ku kujdesen për të afërmit dhe shpesh familjarët e tyre) por privohen dhe nga drejta e përfitimit nga shëndetësia falas (*Më hollësisht trajtuar në pikën 4/1, faqet 26-36 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

Niveli i prioritetit: i lartë.

Rekomandimi 4

a-Nga Shërbimi Social Shtetëror të ngrihet komisioni i shqyrtimit të ankesave referuar numrit dhe përbërjes së domosdoshme që duhet të ketë ky komision, duke e bërë atë funksional edhe për shqyrtimin e ankesave të pa trajtuara dhe të rezultuara nga viti 2017.

b-Nga MSHMS (strukturat përkatëse) dhe administratorët e sistemit, me qëllim shmangien e abuzivitetit të shikohet mundësia e plotësimit online në sistemin, të formularit detyrim për tu plotësuar nga mjeku i familjes dhe mjeku specialist për individin që aplikon për tu vlerësuar për aftësinë e kufizuar. Në këtë proces të vazhdohet me trajnimin gjithëpërfshirës të mjekëve të familjes dhe specialist i rezultuar i domosdoshëm.

c-Nga MSHMS të iniciohet dhe realizohet nisma ligjore për përfshirjen e kujdestarëve (ndihmësit personal) të të gjitha kategorive në skemën e përfitimit të pensionit (për vitet e punës si ndihmës) dhe të shërbimeve shëndetësore falas.

Menjëherë

Gjetje nga auditimi 5

Gjatë periudhës së auditimit është konstatuar se nga Huamarrësi nuk ka ende një njoftim për auditim të pasqyrave financiare për vitin 2017, ku afati kohor i përcaktuar në marrëveshje është deri në fund të gjashtëmuajorit të parë të vitit pasardhës. Gjithashtu referuar përcaktimeve në marrëveshje, detyrimi për realizimin e auditimit të pasqyrave financiare është i huamarrësit, pra i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. Nga Njësia e Projektit nuk rezultoi komunikim zyrtar me huamarrësin direkt, në lidhje me iniciimin e procedurave për auditimin e pasqyrave financiare pavarësisht përgjegjësisë dhe detyrimit për këtë proces. Në faqet web përkatëse të Ministrive nuk janë venë në dispozicion të publikut pasqyrat financiare sipas kushteve të marrëveshjes, detyrim i huamarrësit (*Më hollësisht trajtuar në pikën 1, faqet 6-12 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

Niveli i prioritetit: i mesëm

Rekomandim 5

Nga Njësia e Projektit të merren masa që me shkresën përcjellëse të dorëzimit të pasqyrës financiare për vitin përkatës në Ministri të Financës dhe Ekonomisë, të theksohet dhe të iniciohet disponueshmeria e Njesisë së Projektit për auditimin e pasqyrave financiare, referuar afateve të përcaktuara në marrëveshjen e huas, brenda muajit Qershor, si dhe vënies në dispozicion të tyre për publikun, mbas auditimit, nëpërmjet faqes web edhe të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, që luan rolin e liderit në zbatimin e këtij projekti.

Vazhdimisht

Gjetje nga auditimi 6

Nga auditimi ka rezultuar se Pasqyrat financiare të hartuara për vitin 2017 (plotësimi i formateve përbërës të pasqyrave financiare) paraqesin të dhënat për shpenzimet e vitit të mbyllur 2017 (1Janar- 31 dhjetor) dhe të vitit paraardhës 2016 (1 janar dh- 31 Dhjetor).

Këto pasqyra në plotësimin e formatit nr.1(aktivi) dhe nr.2 (pasivi) në rubrikat përkatëse nuk kanë pasqyruar të dhëna progresive që nga fillimi i projektit, veprim që bie në kundërshtim me kapitullin IV dhe Kapitullin III të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 14, date 28 .12 .2006 “Për përgatitjen dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore te vitit 2006 për institucionet qendrore, organet e pushtetit vendor dhe njësive qe varen prej tyre si dhe te njësive te menaxhimit / zbatimit te projekteve e marrëveshjeve me donatore te huaj”, të ndryshuar, përkatësisht paragrafët ku citohet:

“Formati i llogarive vjetore te njësive te menaxhimit/zbatimit te projekteve e marrëveshjeve me donatore te huaj është i njëjte me atë qe miratohet me këtë udhëzim. Për përgatitjen e pasqyrave financiare ato zbatojnë te njëjtat procedura e kritere te përcaktuara ne rubrikat përkatëse te këtij udhëzimi”, si dhe

”Shpjegime lidhur me përmbajtjen dhe plotësimin e pasqyrave financiare te vitit..”

“1. Për Aktivin e Bilancit kontabël (Formati nr. 1)

Informacioni kontabël për te gjitha rubrikat dhe postet aktivitet te bilancit kontabël plotësohen ne dy kolona, ushtrimi i mbyllur(tepricat me 31/12/.....) dhe ushtrimi paraardhës (tepricat me 01.01.2.....).

2. Për pasivin e bilancit kontabël (Formati nr.2)

Informacioni kontabël për te gjitha rubrikat dhe postet pasivitet te bilancit kontabël plotësohen ne dy kolona, ushtrimi i mbyllur(tepricat me 31/12/.....) dhe ushtrimi paraardhës (tepricat me

01.01.....)”, paragrafë që domosdoshmërisht kërkojnë të dhëna progresive (Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqet 17-23 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

Niveli i prioritetit: i mesëm

Rekomandim 6

a-Nga Njësia e Zbatimit të Projektit të përgatiten pasqyrat financiare(formatet përkatës) me të dhënat progresive nga fillimi i projektit deri në fund të vitit 2017, në zbatim të procedurave të paraqitura në udhëzimet e miratuara nga Ministria e Financave.

Menjëherë

b-Nga Njësia e Zbatimit të Projektit, Pasqyrat Financiare progresive deri në fund të vitit 2017, të jenë baza për përgatitjen e Pasqyrave Financiare të vitit 2018 dhe përfundimit të projektit, duke qenë se “Projekti i Modernizimit të asistencës sociale” e ka afatin e përfundimit 31.12.2018.

Në vazhdim

Gjetje nga auditimi 7

Nga autitimi i transaksioneve, që nga çelja e fondeve buxhetore nga SHSSH, dalja e Vendimeve të Këshillave Bashkiakë (VKB) dhe miratimi i afateve të hyrjes së fuqi të tyre, konfirmimit ligjor nga institucioni i Prefektit të Qarkut deri tek miratimi i listës së përfituesve të NE dhe PAK dhe për rrjedhojë kryerja e pagesave përfituesve, ka rezultuar se ka vonesa referuar afateve të çeljes së fondeve buxhetore nga SHSSH dhe daljes së VKB, veprime në kundërshtim me udhëzimin nr. 4 datë 11.03.2014 “Për planifikimin e fondeve për NE”, të ndryshuar dhe udhëzimin nr.3, datë 10.03.2014 “ Për planifikimin e fondeve të pagesave për aftësinë e kufizuar” të ndryshuar si dhe vendimin e Këshillit të Ministrave nr.955, datë 7.12.2016 “Për përcaktimin e Kriteve, të procedurave, dokumentacionit dhe masës së përfitimit të NE”, të ndryshuar. Gjithashtu referuar procedurave të ndjekura me aktet ligjore të miratuara dhe udhëzimet për zbatim të tyre në fuqi, rezultoi se nuk ka të përcaktuar afat kohor maksimal të daljes së listës së përfituesve nga sistemi me formulë pikëzimi nga SHSSH si dhe nuk ka afat maksimal të miratimit të urdhër shpenzimeve nga NJQV për pagesat e NE dhe PAK. Gjithashtu u konstatua se NJQV marrin konfirmimin ligjor nga Prefekti i Qarkut referuar nenit 8 të ligjit nr. 107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, për vendimin e Këshillit Bashkiak për numrin e përfituesve dhe fondet respektive (miratim që vonon procesin dhe rezulton i pa dobishëm kur miratimi i listës së përfituesve realizohet nga sistemi me formulë pikëzimi për NE dhe nga komisioni apo kempit epror për përfituesit e PAK dhe fondet janë fonde buxhetore për funksione të deleguara (Më hollësisht trajtuar në pikën 4/1, faqet 26-36 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

Niveli i riskut: i mesëm

Rekomandim 7

a-Nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për një menaxhim sa më të mirë të afatit kohor mujor për dhënien e ndihmës ekonomike dhe pagesave të aftësisë së kufizuar, në udhëzimet për zbatimin e vendimeve të Këshillit të Ministrave për Pagesat e Aftësisë së Kufizuar dhe Ndihmës Ekonomike, të përcaktohen afatet për çdo proces dhe Institucion (SHSSH dhe NJQV) dhe kryesisht cilësimin për vendimin e SHSSH të listës së përfituesve të NE dhe PAK (njësitë pilot) dhe afatit maksimal të miratimit të urdhër shpenzimit të pagesave për këto kategori nga NJQV, afate të papërcaktuara në aktet dhe udhëzimet në fuqi.

b-Nga MSHMS në aktet sa më sipër cituam, të përcaktohet dhe fakti se për këto pagesa, referuar legjisllacionit në fuqi për përcaktimin e kriteve, procedurave, dokumentacionit dhe masës së përfitimit të NE dhe PAK, si dhe fondeve buxhetore për këto pagesa të cilat jepen nga institucionet qendrore, marrja e konfirmimit nga Institucioni i Prefektit për ligjshmërinë

e numrit dhe pagesës për përfituesit e NE dhe PAK, del jashtë kompetencës së këtij institucioni.

Menjëherë

Pavaresisht punës, përpjekjeve dhe korrektesës së Përgjegjëses së Grupit të Auditimit, zj. N. P, pritshmëritë në këtë fushë janë të larta. Për këtë:

C. TË TJERA

KLSH, i ndërgjegjësuar tërësisht për faktin se politikat e ndihmës për integrim të plotë në shoqëri dhe mbështetje konkrete të personave me aftësi të kufizuara nuk duhet të kuptohen si politika për pakicat, por si objektiva të bazuara në parimet e barazisë, mos diskriminimit, përfshirjes dhe vetëvendosjes, duke e konsideruar trajtimin e tyre me përparësi si detyrë madhore të mbarë shoqërisë, qeverisë dhe qeverisjes së mirë, brenda 6-mujorit të parë të vitit 2019 do të zhvillojë një auditim performance për këtë Projekt dhe në këtë fushë. Për këtë, Departamenti i Auditimit të Performancës në KLSH do të bashkëpunojë me shoqatat e Personave me Aftësi të Kufizuara. Ndërkohë, brenda gjysmës së dytë të vitit 2018, Departamenti i Auditimit të Investimeve Publike dhe Projekteve të Huaja do të kryejë një auditim përputhshmërie për zbatimin e këtyre politikave, pasi të njihet me hollësi me problematikën e mprehtë të grupit shoqëror të personave me aftësi të kufizuara.

Realizimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Personat me Aftësi të Kufizuara 2016 -2020, KLSH e sheh si një pjesë të rëndësishme të një përqasjeje pro-evropiane të politikave të qeverisjes sonë ndaj të drejtave civile, i bindur se këto politika kanë një efekt pozitiv jo vetëm për personat me aftësi të kufizuara, por edhe për grupe të tjera të shoqërisë, si p.sh. të moshuarit. Këto politika përbëjnë një sfidë të të gjithë shoqërisë dhe qeverisjes së mirë publike, pasi janë detyra të tyre parësore ndërtimi dhe funksionimi i strukturave që sigurojnë përfshirjen e plotë të personave me aftësi të kufizuara në të gjithat fushat e jetës së përditshme.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të IT dhe Investimeve të Huaja.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R